UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

mitur facta à marito uxori animo donãdi, & iõ q̃uis
non ualeat durãte matrimonio, tamẽ morte uiri con
firmatur, ut not. in l. 2. ibiq; doct. C. de dote cau. non
numera. Quia his reſpondẽdo pono prius cõcluſio-
12 nem uerã, & iuri cõſonam, ꝙ † confeſſio dotis rece-
ptæ facta à marito conſtãte matrimonio inter uiuos
cũ renunciatione exceptionis non numeratæ pecu-
niæ præſumitur facta animo donãdi, & marito, eius-
q; hæredibus non nocet, per ea, q̃ uoluit Ioã. de Imo.
in l. ſi conſtãte, in prin. in ulti. charta. ff. ſol. mat. & ſe-
quitur Areti. in l. ſi diuortio. ff. de uerb. obli. & in cõſi.
86. diligenter conſideratis, & Sozin. in l. 1. col. 20. in
uerſi. quarta concluſio ſit, ff. ſol. mat. Ex quibus † ſe-
cundum Sozi. ibi infertur, ꝙ id, quod uoluit Bart. in
d. l. aſſiduis, dicẽs, ꝙ cõfeſſio dotis nocet marito, qñ
eſſet renũciatũ exceptioni non numeratæ pecuniæ,
procedit in legitima renunciatione facta ante cõtra-
ctũ matrimonium, ut uoluit Bal. in rub. C. de priuil.
dot. & ſequitur Io. de Imol. in d. l. ſi conſtante, quia
contracto matrimonio fruſtra renunciatur exceptio
ni non numeratæ pecuniæ, cũ tũc potius cõpetat ex-
ceptio ſimulationis iuxta not. in l. ſi ſub ſpecie. C. de
poſtulan. & ita tenent Areti. & Imol. & Sozi. in locis
allegatis, qui atteſtatur ita ſæpe fuiſſe per multos do-
cto. & per eũ cõſultũ. Et iõ licet poſt tẽpus, de quo in
d. l. fi. & in auth. ibi poſita, nõ poſſet opponi exceptio
non numeratæ pecuniæ, tamen potuit opponi exce-
13 ptio ſimulationis. Præterea † ubicũq; confeſſio do-
tis receptæ eſt facta à marito inter uiuos conſtãte ma
trimonio, quia præſumitur facta animo donandi, nõ
nocet marito, nec eius hæredibus, ut uoluit Sozin. in
d. l. 1. col. 20. in fi. ibi quinta concluſio per tex. in l. qđ
de ſuo ſcđm unum intellectum. C. de dote caut. non
num. & hoc expreſsè tenent Io. And. in addi. ad Spe-
cul. in rub. de donat. inter uir. & uxo. Bart. in d. l. ſi di-
uortio, & ibi Alexã. qui multos alios allegat, quãuis
Aret. & Imol. ibi contrarium uelint aliquibus rõni-
bus, quibus reſpondet Sozi. in d. l. 1. col. 21. in dicta 5.
concluſione. Et iõ ſequitur, ꝙ talis confeſſio etiã cũ
renunciatione exceptionis nõ numeratæ dotis, quia
præſumitur facta animo donãdi, nõ dicetur marito,
nec eius hæredibus præiudicare, qñ obſtat exceptio
ſimulationis, ut expreſsè uolunt præfati docto. & ma
ximè Sozi. in d. l. 1. col. 22. in uerſic. ex quibus, & alijs
deductis cũ ſequen. uerſi. incip. ex qua cõcluſione cũ
14 ſequentib. Et prædicta procedunt primo, † ẽt ſi con-
feſſio hmõi facta fuiſſet in inſtrõ quarẽrigiato, ad tra
dita per Sozi. in d. col. 22. qui hoc optimè confirmat.
nec obſtat huic, quod uoluit Bal. in rub. C. de priuil.
dot. Quia illud procedit, qñ confeſſio hmõi eẽt facta
in inſtrõ quarẽtigiato ante ꝯctũ matrimoniũ. Secus
ergo ſi conſtante matrimonio per ſupradicta. Proce
15 dunt ẽt prædicta ſecũdo loco, † ẽt ſi eẽnt lapſa tẽpora
à iure data ad opponendam exceptionem nõ nume
ratæ pecuniæ iuxta ea, q̃ hñr in d. l. fi. cũ auth. ibi poſi-
ta, C. de dot. cauta non numera. quicquid dixerit Bar
to in d. l. aſſiduis: ita ſequuntur docto. magis cõiter,
quos allegat Sozi. in d. l. 1. in 23. col. 1. uerſi. ſecundo
limita, qui hanc opinionem bene corroborat. Et no
tata per Bar. & alios in d. l. aſſiduis procedunt, qñ cõ
feſſio fuiſſet facta ante matrimoniũ, nã tũc ꝑ lapſum
tẽporis tollitur illa exceptio nõ numeratæ pecuniæ,
ut ibi uoluit Sozi. ex mẽte Bal. in rub. pręallegata: ex
quibus omnibus infertur, ꝙ in caſu nr̃o dicti de Paſ-
qualetis aduerſarij, qui in iudicio hypothecariæ ſuc
cubuerunt, non poſſunt cũ effectu agere actione ꝑſo
nali ad dotis reſtõnem, ſeu ex donatione præſumpta
ob mortẽ dicti Comitis Frãciſci, qñ eis obſtat exce-
ptio ſimulationis per prædicta. Et ſtãtibus his nõ ob-
ſtant ſupra proximè dicta, & in primis, ꝙ ſtante lapſu
temporis. de quo in d. l. fi. cũ auth. ibi poſita non poſ-
ſit opponi de non numerata pecunia. Quia reſpon-
detur illud uerum eẽ, & procedere quãdo confeſſio,
& renunciatio facta fuiſſet ante matrimonium con-
tractum, ut dictum fuit. Secus poſt matrimoniũ con-
tractum, nam tunc confeſſio non noceret marito, ẽt
ſi fuiſſet renunciatum exceptioni nõ numeratæ pe-
cuniæ, tũc. n. præſumitur facta animo donandi, & iõ
tunc marito, uel eius hæredibus non competeret ex-
ceptio non numeratæ dotis, ſed potius exceptio ſi-
16 mulationis, ut dictũ fuit. Et † quamuis in inſtrõ con-
feſſionato, quãdo confeſſio facta eſt animo donãdi,
uel præſumitur facta animo donãdi interueniſſet iu-
ramentum, tamen illa confeſſio, ſeu renũciatio tãq̃
ſimulata non firmaretur iurõ, licet uera ſit illa opi-
nio, ꝙ uera donatio facta inter uir. & uxo. iurõ firme
tur, ita uoluit Cyn. in l. 1. C. de ſacroſ. eccl. Io. And. in
addi. Spec. in rub. de donat. inter uir. & uxo. Bart. in l.
cum quis decedens, in §. titia. ff. de lega. 3. & in l. aure-
lius, in fi. ff. de libera. lega. & ita tenet Sozi. ĩ d. l. 1. col.
20. in uerſi. ſecũda concluſio, qui dicit ſe ita ſæpe con
ſuluiſſe, & uidiſſe, per doctiſſimos uiros conſultum.
17 Nec † illud, ꝙ morte ipſius uiri confirmata cenſeat,
obſtat, quia reſponderi põt, hoc poſſe procedere, quã
do confeſſio non excederet quingẽtos aureos, ſecus
ſi dictã ſummã excederet, prout in caſu noſtro exce-
dit, nã tunc talis præſumpta donatio morte uiri non
confirmaretur, ſi. n. iurõ non confirmatur, ut ſupra
proximè, multo minus morte uiri confirmabitur, &
ita in terminis poſt plures, quos allegat, determinat
Sozi. in d. l. 1. col. 19. in uerſi. circa primã. ¶ Præterea
18 conſiderandum eſt, ꝙ † ſentẽtia do. Nicolai fundata
fuit nedum in eo, ꝙ probatum non fuerit, ſed ẽt in
exceptione ſimulationis oppoſita, ſuper qua fuit co-
gnitum, & proceſſum, q̃ exceptio cum ſit perempto-
ria, ut in l. 2. & 3. C. plus ual. quod agitur, & ſuper illa
fuerit per iudicẽ iudicatum, q̃uis iudicare non tene-
retur, ut habetur in c. 1. de ordi. cognit. & per docto.
in l. 1. C. eo. ti. ſequitur, ꝙ ſententia quoad illam exce
ptionem ſimulationis ẽt in rem iudicatã tranſiuit, ad
tradita per docto. in d. c. 1. & per Barto. & Alberi. in d.
l. 1. circa fi. pen. col. C. de ordi. cogni. Et ideò aduerſa
rij non poterunt in alio iudicio obtinere, ſiue agant
eodem remedio, ſiue alio, puta actione perſonali ad
reſtitutionẽ dotiũ, ſiue ex donatione præſumpta tãq̃
per mortem Comitis Franciſci confirmata. Et ex pręTarget
dictis omnia dubia ſupra in principio propoſita uidẽ
tur reſoluta ad fauorem dictarum dominarum Lau-
rę, & Hippolytæ. Laus Deo.

S V M M A E.

1 *Appellatio à ſententia iudicis delegati ad quem, & quomodo debeat interponi.*
2 *Iudex ordinarius per commiſſionem cauſæ ſibi à ſuperiore factam quando dicatur effectus delegatus, & quando ordinarius remaneat, & quando ut delegatus, & quando ut ordinarius cognoſcat, & procedat, & num. 7. 9. 11. & 12. & per totum conſilium.*
3 *Ordinario æquiparatur ille, cui committitur uniuerſitas cauſarum.*
4 *Iudex ordinarius, cui etiam cauſa fuit delegata, poteſt & ut ordinarius, & ut delegatus procedere.*
5 *Et quando ſolum ut delegatus.*
6 *Et in dubio quomodo proceſſiſſe cenſeatur.*
8 *Præuentio unius iudicis facit ceſſare iuriſdictionem alterius iudicis ordinarij.*
10 *Sententia eſt de proceſſu.*
13 *Delegatus Papę, Legatus, & uicelegatus an etiam laicis poſſint cauſas committere, an uero ſolum conſtitutis in dignitate eccleſiaſtica.*

EPI-

EPITOME.

APPELLATIONEM à ſententia delegati, q aliàs
eſſet ordinarius, debuiſſe interponi ad ſuperiorem
delegati, & non ad illum, ad quem ſecundum iuriſ-
dictionem ordinariam appellari poterat, & iudicem
ordinarium per commiſſionem ſibi à ſuperiore fa-
ctam fuiſſe effectum delegatum, & tanquam delega
tum proceſſiſſe, ac ſententiam tuliſſe hic probatur.

CONSILIVM CIX.

IN cauſa ſer Amorini, ad quē appellari de-
buerit, an ad Reuerē.do. Gubernatorem,
an verò ad iudicē mercatorū, & ſupracō-
ſules, in dubōnē venit, nā p Reuerē.dñm
fuit cōmiſſa cā falſitatis, q̄ corā eo pende
bat, iudici mercatorum & conſulibus per ſuum re-
ſcriptum, qui uirtute dicti reſcripti, & cōmiſſionis ſi-
bi factæ proceſſerunt, & iudicarunt partim ad fauo-
rem ſer Amorini, & partim ad fauorem partis ad-
uerſæ, quæ pars aduerſa à dicta ſententia appella-
uit ad iudicem mercatorū, & ad ſupraconſules, pro-
ut ex forma ſtatutorū fori mercatorū appellari ſolet
à ſentētijs iudicis mercatorū, & conſulū; quā qdē ap-
pellationem ſer Amorinus dicit fuiſſe nullam, & ɔñr
1 ſententiam in rem iudicatam trāſiuiſſe, qm̃ † debuit
appellari ad Reuerē.dñm, & ſic ad delegātē, & nō ad
aliū, ut eſt tex. in l. 1. 2. & per totum ff. quis, & à quo
appell. & iuxta ea, q̄ hñr in l. ius āt ciuile, ff. de iuſti. &
iure per Pau. de Caſt. & hr̄ per doc. in c. cū ex officij,
de prçſcrip. & in c. licet incorrigendis de offi. ordi. &
mihi quidē vr̄ omnino concludendum eſſe appella-
tionem fuiſſe nullam, qm̃ debuit appellari ad ſupe-
riorem delegati, & ɔñr ad Reuerē.do. Gubernatorē
delegātem, & non ad parem, uel inferiorē, iuxta ea,
2 q̄ hñr in rub. extra de appell. & q̄uis † qñ per ſuperio-
rē cōmittiť cā iudici ordinario, & illi, qui poterat ex
ſua ptāte ordinaria cognoſcere, non efficiať, nec di-
catur factus iudex delegatus, nec cā dicatur cōmiſſa
tanq̄ iudici delegato, ſed potius dicatur excitata iuriſ
dictio ordinarij ita, ꝙ ſi poſtea appelleť à ſententia p
eum lata, debeat ab illo tanq̄ à iudice ordinario, &
non tanq̄ à delegato appellari, ut eſt tex. in d. c. licet
in corrigendis, & in c. graue, de offi. ordinā. & c. cum
aliquibus, de reſcrip. li. 6. tamen, qñ ſuperior cauſam
commiſit cum alteratione ptātis ordinariæ, & aliter,
quam iudex ordinarius poſſet procedere, tunc cā illi
potius dicitur cōmiſſa ut delegato, quam ꝙ eius iuriſ
dictio dicatur excitata, ut plenè concludunt doct. in
d. c. licet, & eſt tex. in d. c. cum aliquibus, & gl. in c. hi,
qui, de præbē. in 6. & habetur per oēs in d. c. cum offi-
cij: ſed in caſu, de quo agitur, cā fuit cōmiſſa cum al-
teratione ptātis ordinariæ, qm̃ iudex mercatorū nō
pōt ex ſua ordinaria ptāte excōicare, nec pōt priua-
re innouātē, uel attentātē pendente lite ſuo credito,
ergo &c. Præterea cā uidetur cōmiſſa per hæc uerba,
delegare, & cōmittere, item ſummariè &c. ut colli-
giť ex uerbis ſupplicationis, iunctis uerbis reſcripti,
quibus dicitur, audiant iudex, & conſules mercato-
torum, per q̄ uerba in dubio dicuntur commiſſa om-
nia narrata, & prout fuerunt narrata, ut concludunt
domini de Rota in deciſ. 80. in nouis incip. ſi petitur:
& tanto magis hoc dicendum eſt in caſu noſtro, in
quo fuit dictum, audiant, citent, inhibeant, procedāt
ſummariè &c. ut petitur, ſed petitum fuit, ut cā iudi-
ci, & conſulibus delegaretur, & committeretur, &
ꝙ illis commiſſa fuerit non ut iudicibus ordinarijs,
ſed ut delegatis clarè ex reſcripto colligitur, in quo
dicitur, ꝙ nō obſtantibus ſtatutis uniuerſitatis mer-
catorum cā delegetur, & committatur ſummariè, &
cum alijs qualitatibus in dicto reſcripto poſitis, ergo
non poteſt dici excitata iuriſdictio iudicis or
nec cā poteſt dici cōmiſſa illi ut ordinario,
non fuiſſet commiſſa non obſtātibus ſtatutis
cundum ſtatuta uniuerſitatis, quoniam iude
catorum, ut ordinarius debet procedere, au
cognoſcere ſecundum ſtatuta illa, prout in
ſui officij iurat, & argumento eorum, q̄ haben
authen. de iudicibus. ¶ Rurſus, ut not. declara
d. c. ex officij ex mente docto. ibi, & in d. c. licet
eſt, ꝙ ſuperior non committat per ſuum reſcr
certā cām ſpāliter iudici, qui aliàs eſt ordinar
generaliter ei mandet, ſeu præcipiat, excitādo
iuriſdictionem ſuper maleficiis, & concerne
officium ſuum, & tunc non dicitur facere ipſ
legatum, ſed potius iuriſdictionem ſuam or
excitare adeò, ꝙ ſi hoc in caſu ab eo appelletur
appellari ut ab ordinario, & non ut à delega
eſt propriè caſus d. c. licet in corrigendis, &
de offic. ordin. & ita poteſt intelligi tex. in l.
liter, ff. de offic. præſi. & hic non eſt caſus no
3 † ille, cui committitur uniuerſitas cauſarum
ratur ordinario, gloſ. in c. ſtatutum, §. inſuper
ſcri. in 6. & per Barba. in c. cum ab eccleſiaru
fic. ordin. & hæc opinio eſt magis commu
uoluerunt Innocen. & alij in d. c. licet, ut
Feli. in 3. colum. & licet ipſe ibi uideatur
non ſit differentia, an generaliter, an ſpe
men poſtea in d. c. cum ex officii ſequitur
communiter uolunt, ut ſupra. ¶ Aliud eſt,
cundus caſus, quādo ſuperior ſimpliciter c
tit ſpāliter certam cauſam iudici ordinario,
de cauſa illa cognoſcere poterat, nec per co
nem alteratur in aliquo iuriſdictio ordinari
noui addendo, nec detrahendo, & tunc non
ſimpliciter alterata iuriſdictio ordinarii, ſed
4 illi commiſſa cauſa etiam ut delegato † adeò,
delegatus, & ordinarius poterit procedere, pro
ſe elegerit, & hoc modo intelligatur id, quod
Innocen. & alii poſt eum in d. c. ex officii, non
inuicem repugnant, ꝙ quis reſpectu eiuſdem
ſit ut delegatus, & ut ordinarius, ut ibi, & prob
d. c. cum ex officii, ſecundum quòd inducit In
cum ſimilibus per eum allegatis, qui dicit, qu
caſu poterit in una parte cauſæ, & proceſſus
dere, ut delegatus, & in alia ut ordinarius, & p
ſe uoluerit: & ita etiam refert, & ſequitur, at
firmat Felin. ibi in 2. concluſione, & facit in
quod habetur per Imol. & Abb. in c. ſuper
num, §. ſi uerò, de offic. delegat. ¶ Tertius
quando ſuperior commiſit cauſam certam
liter ordinariò, qui aliàs poterat de illa cog
& commiſit alterando iuriſdictionem ordi
ut per hæc uerba delegamus, & committim
ctoritate noſtra cognoſcat &c. iuxta ea, qu
tur in d. c. cum aliquibus, uel ſummariè &c. uel
latione remota, uel aliter, quam ordinarius
procedere, & cognoſcere, ad ea, quæ haben
Imol. & doct. communiter in dicto c. licet, &
dicitur ſolum factus iudex delegatus, & cau
commiſſa ut delegato, & nullo modo ut ord
& hoc in caſu ſecundum omnes debet ſolum p
dere, ut delegatus, ut uolunt Paul. de Caſtr. d
l. ius autem ciuile, ff. de iuſt. & iure, & in dicto
cet in corrigendis, & per Antonium & om
c. cum ex officii, & per Pau. de Caſ. in l. & ſi præ
de offic. eius, cui mand. eſt iuriſdict. ¶ Quartus
eſt, quando uerba, per quæ certa cauſa ordinar
mittitur, non diriguntur iudici ordinario, ſed
ti, & agere uolenti, & tunc non dicitur ex hoc
iudex delegatus, nec illi commiſſa cauſa, ut d

to adeò,ꝙ uigore cōmiſſionis cogatur de cā cogno-
ſcere,& hic eſt proprie caſus,l.ſæpe audiui Cæſarē, ff.
de offi.pſid.& hic non eſt caſus noſter.¶ Quibus ita ſe
habentibus,aut uolumus dicere, ꝙ in caſu noſtro cā,
quæ fuit ſpāliter commiſſa, fuit cōmiſſa ſimpliciter,
& abſque alteratione iuriſdōnis ordinariæ, & habeo
intentū, qm̄ cum potuerit procedere,ut ordinarius,
& ut delegatus,prout ipſe elegerit,& in una parte ut
ordinarius,& in alia ut delegatus,prout ipſe declara-
uerit, uel prout ex actis colligetur, ut ſupra ſequitur,
ꝙ cum in proferendo ſententiam iudicauerit , ac iu-
dicare uoluerit,ut delegatus , ab eo reſpectu ſenten-
tiæ erit appellandum ad delegantem,& ſic ab eo,ut à
delegato,& non ut ordinario, ueluti cōcludūt Imol.
Fel.& alii in d.c.cum ex officij. Et † in dubio ex quo
potuit ex utraq; ptāte ꝑcedere, cenſebit̄ proceſſiſſe,
ut delegatus ſolum, Anto. Abb.& Felin.in 6.conclu-
ſione in d.c.cū ex officij.& per Iaco. Butriga.in l.3.ff.
de teſtamē.milit.& maximè quando iudex actū fecit
cum clauſula omni meliori modo, ut per Imol.in d.
c.cum ex officij,ibiq; Fel.& facit id, quod in ſimili di
citur de eo,cui data eſt ptās ut arbitro , & ut arbitra-
tori,ſm quod ponūt doc.in c.quintauallis, de iureiu.
& in l.ſi ſocietatem, §.arbitrorū,ff.pro ſocio,& Feli.
in d.6.concluſione:& facit etiam id , quod habet̄ per
Abb.& Imol. in d.c. ſuper qōnū,§.ſi uero,& eſt bonꝰ
tex.cum ibi not.in clem.ſæpe in fi.de uerbo.ſignifi.&
licet Feder.de Senis in conſi.125. dixerit, ſententiam
non ualere,quando ordinarius,cui cā fuit commiſſa,
ſimpliciter pronūciet,non expreſſo, an ut delegatus,
ac uero ut ordinarius,tamen ſecūdū Ant.& alios ma
gis cōiter in d.c.cū ex officii ualet , ut dictum eſt, er-
go ubicūq; iudex expreſſiſſet, ꝙ tanꝗ delegatus pro-
nunciat,prout in caſu noſtro expreſſit, ſentētia abſq;
dubio ualet,ut clarè colligitur ex dictis Feder.& cla-
rius, ac in fortioribus terminis habetur per Anto.&
alios in d.c.cum ex officij. ¶ Aut uolumus dicere, ꝙ
ſumus in tertio caſu, uidelicet quando ordinario cā
fuit commiſſa cū alteratione ptātis ordinariæ, & tūc
ſimiliter intentum habeo,quia dicetur commiſſa,ut
delegato,& nō ut ordinario adeò,ꝙ ab eo erit appel-
landum ad delegantem,& non ad alium , ut dictum
fuit. Quod autem in caſu noſtro iuriſdictio ordinaria
fuerit alterata,conſtat ex tenore reſcripti & ſupra cla
rè demōſtraui.¶ Vlterius,ꝙ cā fuerit in hoc caſu cō-
miſſa ut delegato,non autem ut ordinario aliquo pa-
cto,confirmatur, qm̄ † omnes concludunt, ꝙ quādo
etiam ſimpliciter cā certa eſſet ſpāliter commiſſa iu-
dici ordinario etiam abſq; expreſſa alteratione,& eſ-
ſet talis cā,de qua iudex ordinarius ut ordinarius co-
gnoſcere non poſſet, tunc cā dr̄ illi commiſſa ut de-
legato,& non ut ordinario , & hoc nullus negat , &
clarè ponunt Imol. & alij in d.c.cum ex officij,ibiq;
Fel.in tertio caſu,& idem Fel.in d. c.licet in corrigen
dis in 2.col.& in prima declaratione,& ibi Cardin. &
Imol.Inn.& Hoſ.in c.ſignificauit de corpo.uitia.Sed
in caſu noſtro de hac cā,q̄ fuit cōmiſſa iudici merca-
torum,& conſulibus,ipſi ut iudices ordinarii cogno
ſcere non poterant,qm̄ † eorū iuriſdō fuerat per R.
D.Gubernatorem ꝑuenta,coram quo lis pēdebat,
& cognoſcebatur,iuxta ea, quæ habentur in l.pen.ff.
de iuriſd.om.iud.in l.ſi poſtea per doct.ff.de iud.per
Bart.& Alex. in l.ſi ex pluribus,ff.de lega.1.& eſt bo-
nus tex.cū ibi not.in c.pen.de ſo.cōpe. & in c.capitu-
lum Sanctę crucis, cū glo.de reſcript.cum ſimil.Ac
etiam quia ſuper hac cauſa falſitatis inter eaſdem per
ſonas,& ex eadem cauſa iudex mercatorum,& con-
ſules ut iudices ordinarii iam pronunciauerant , &
conſequenter, ut iudices ordinarii iam functi erant
officio ſuo ita,ꝙ ſuper illa cauſa amplius ut ordinarii
ſe intromittere non poterant ad l.iudex poſtquam,
ff.de re iud.cum ſi.ergo &c. ¶ Nec obſtat prædictis
9 id, † quod uoluit Iacob. Butrig. in l.qui procuratorē
dat, in prin.ff.de procurat.cuius opinio placuit Pau.
de Caſt.ibi,qui dixit,ꝙ quando ſuperior committit
cauſam certam ordinario,alterando iuriſdōnem or-
dinarii ſolum quoad modum procedendi,non autē
quoadmodum diffiniendi, puta dicendo,committi-
mus,ut procedas ſummariè, & iuſtitiam facias, uel
decidas,prout de iure,tūc quoad modum proceden-
di dicetur delegatus, & quo ad ſentētiam dicetur or-
dinarius,ex quibus ſequetur poſtea effectus , de quo
ſupra,quod ab eo,ut ab ordinario appellandum erit.
Et hanc opinionem uidetur ſequi Iaſ.in l.& ſi prętor,
ff.de offi.eius,cui mand.eſt iuriſd.& in d.l ius autem
ciuile. Quoniam reſpondendo dico opinionem con-
trariam eſſe ueriorem, quam tenuit Bald.in addit.ad
Specu.in ti.delegatus,ubi reprobat Iacobum Butrig.
eiusq; rationibus reſpondet, & mouetur ipſe,quoniā
ſi hoc in caſu dicitur factus delegatus quoad proceſ-
ſum,ut dicebat Butrig.ergo etiam quoad ſententiā,
10 quoniam † ſententia eſt de proceſſu , ut concludunt
docto. magis communiter in c.quoniam contra, de
probat. ubi ego dixi, & habetur per Bald. in d.addit.
qui dicit etiam ſententiam dici de actis, ut per glo.in
l.in fraudem,§.ſed neque, in fi.ff.de iure fiſci.non de-
bet ergo in caſu noſtro concludi unum de proceſſu,
& aliud de ſententia.¶ Præterea hanc opinionem ita
11 confirmo, † dictum fuit ſupra , & concludunt om-
nes poſt Imol. & Felin.in tribus ſuis caſibus ſupra re
latis,ꝙ quando iudici ordinario cauſa certa ſpeciali-
ter fuit commiſſa cum alteratione poteſtatis ordi-
nariæ , ſolum cenſetur delegatus , ſed quando com-
miſſa fuit ſimpliciter abſque alteratione , tunc cen-
ſetur ordinarius , & delegatus , & poteſt procedere ,
ex qua uelit poteſtate , prout ipſi uidebitur , & pro-
ut apparebit, ipſum uelle procedere,ergo in caſu Ia-
cobi Butriga. quoad modum procedendi,ſolum di-
cetur delegatus , ſed quoad modum pronuncian-
di , & ſententiandi dicetur & delegatus , & ordina -
rius,& ideò ſm quod elegerit iudicare,dicet̄ iudicaſ-
ſe. At in caſu nr̄o iudex elegit iudicare ut delegatus,
ergo ab eo ut delegato , & non ut ordinario erit ap-
pellandum. Rurſus poſito,dictum Iacobi eſſe uerū ,
12 (quod negatur) tamen dico † illud procedere , ut ip-
ſemet fatetur,& omnes illum ſequentes uolunt , ue-
luti colligitur ex uerbis Bal.in d.addit. & Pauli Caſt.
in d.l.qui procuratorem dat , quando iudex ordina-
rius de cauſa illa,ut ordinarius cognoſcere,& ſenten
tiam ferre poterat,alioquin uerum non eſſet dicere,
quòd in pronunciando deberet ut ordinarius pro-
nunciare , ſed in caſu noſtro iudex mercatorum , &
conſules in hac cauſa commiſſa non poterant am-
plius procedere,nec iudicare,ut ſupra dixi,ergo con
ſtat opinionem Iacobi concluſioni traditæ in hoc ca
ſu non obſtare, quæ opinio etiam, ut dixi , eſt contra
communem ſententiam doct. in d.c. cum ex officij,
& in d.c.licet,prout etiam atteſtatur Pau.de Caſ.in l.
& ſi prætor.ff.de off.eius,& in d.l. qui procuratorem
dat,in princ.in fin.uer.qui dicit contrarium fuiſſe de
mente Io.And.ac etiam Bal. in d.l qui procuratorē,
& ipſe Pau. in d.l.& ſi prætor,hanc opinionem cōtra
Iaco.Butr.ſequitur,& quoniam illa fundatur melio-
ribus rationibus,& eſt magis communis : ideò in iu-
dicando non eſt ab ea recedendum , ut inquit Abb.
poſt Io.And.in c.1.de conſti.cum ſimil. & præſertim
cum in caſu noſtro,etiam tenendo opinionem Iaco
bi Butri. illa ſua opinio nobis non aduerſetur, cum
ſimus in caſu , in quo iudex ordinarius ut ordinarius
non potuiſſet procedere , ueluti ſupra clarè demon-
ſtraui.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

ſtraui.¶Non obſtat unum,quod pro dubio adducebatur uidelicet † quòd Reuerendiſſimus dominus Gubernator, ſeu Vicelegatus non potuit hanc cām committere, niſi conſtituto in dignitate eccleſiaſtica,per textum in c.ſtatutum, in prin. de reſcrip.in 6. cum ibi not.quoniam licet hoc ſit uerum in delegato principis, & Papæ,ut his non poſſit ſubdelegare cām,niſi conſtituto in dignitate eccleſiaſtica,ut in d. c.ſtatutū,§.in nullo, per rationem ibi aſſignatam,tamē hoc non procedit in legato de latere, qui dicitur eſse ordinarius,ut eſt textus in c.2. de offi.lega.lib.6. & habetur in d.c.licet in corrigendis,& ibi per totū, nam inter laicos poterit committere cās laico ex ſua poteſtate ordinaria,argumento,c.fi. extra de offi.lega & habetur per Specul.in tit. de legat.§.ſupereſt in uerſi.poterit ergo & facit tex. in argumen. in l.1. & l. ſolet,cum ſequen.& per totum ff.de iuriſdi.om.iudi. & in l.1. & per totum ff.de offi eius, cui manda. Præterea illud eſt uerum quoad cauſas eccleſiaſticas, ut ibi,ſed non quoad prophanas,quas poteſt committere laico, & non conſtituto in dignitate eccleſiaſtica per iura prædicta, hoc enim mutatum non reperitur per d.c.ſtatutum, ut dicit ibi Dominic.in prin.& habetur per Antonium, & communiter docto.in c.ſua nobis, de appellatio.Et ita in prædictis iuris eſse exiſtimaui. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *A ſententia lata ſuper poſſeſſorio de iure ciuili non poteſt,niſi in quibuſdam caſibus appellari.*
Et an idem ſit de iure canonico,nu.21.& 29.
2 *Et ſi appellari poſſit,quid appellatio operetur.*
3 *Appellari etiam de iure ciuli poteſt à ſententia continente in ſe petitorium, & poſſeſſorium ſimul,& appellatio illa effectum quoque ſuſpenſiuum operatur,nu.6.*
Et quid ſi ſententia ſeparatim, ſucceſſiuè tamen ſuper utroque lata eſſet, & nu.19.& 37.
4 *Appellari quando poſſit ab interloquutoria.*
5 *Appellatio, cui per iudicem,à quo fuit delatum,ſuſpendit etiam poſſeſſorium,eiusq; ſententiam.*
6 *Appellari poteſt à ſententia lata ſuper poſſeſſorio mixto cum petitorio, etiam ſi eſſet merum poſſeſſorium intentatum cum petitorio,num.8.*
Et quomodo quoad hunc effectum intelligatur mixtum,num. 38.
7 *Poſſeſſorium eſt acceſſorium petitorij,illiusq; naturam ſequitur, quando ambo ſimul intentantur.*
9 *Poſſeſſorium retinendæ, et petitorium non poſſunt ſimul etiā partibus conſentientibus cumulari,nec ſuper utroq; ſimul procedi, nec iudicari poteſt.*
10 *Sententia lata ſuper non petitis eſt nulla.*
11 *A ſententia nulla poteſt quoad omnem effectum appellari.*
12 *Appellari poteſt quoad omnem effectum,quando poſſeſſorium retinendæ,& petitorium fuerunt ſimul intentata, uel ſimul ſuper utroque fuit pronunciatum.*
13 *Appellari poteſt de iure ciuili in poſſeſſorio quoad effectum deuolutiuum tantum,ſed non quoad ſuſpenſiuum.*
Et an idem ſit de iure canonico,nu.21.& 29.
14 *Quid ſi ſtatutum loci permittat,ut in cauſa poſſeſſorij ſemel poſſit appellari, an etiam quoad effectū ſuſpenſiuū intelligatur.*
Et quid in ſtatuto Bononienſi ſub rub.de appellatio.in §.præterea decernimus,nu.18.& 22.
15 *Statutum ſemper debet intelligi,ut aliquid ultra ius commune addat,quando ſuper eo diſponit,quod ius commune prouidet.*
16 *Appellatio per uerba affirmatiua permiſſa intelligitur quoad utrunque effectum,at per uerba prohibitiua denegata intelligitur ſolum quoad effectum ſuſpenſiuum,& nu.35.*
17 *Statutum unum generale ſecundum aliud ſtatutum reſtringitur, & intelligitur.*
18 *Statuta in dubio ita ſunt intelligenda, & interpretanda, ut ius commune minus, quàm poſſit, lædant, & corrigant.*
Et quando hoc ſit uerum,nu.23.
20 *Sententiæ tot eſſe dicuntur,quot capita ipſa ſententia co*
23 *Statuētes uoluiſſe ius nouum ponere ex quibus uerbis co*
24 *Verba uniuerſalia omnes caſus includunt, nec exceptio tiuntur.*
25 *Verbum liceat facit regulam, & comprehendit caſus re & non ſpeciales.*
26 *Verba uniuerſalia geminata iuncta ſubſtantiuo compre caſus aliàs non comprehenſibiles.*
27 *Ius canonicum, & ius ciuile in admittendo appellation ſa poſſeſſorij ſibi inuicem contrariantur.*
28 *Ius canonicum expreſsè iuri ciuili contrarians in terri corrigit ius ciuile.*
29 *Iura ciuilia in libro decreti à Gratiano allegata non dic ius canonicum approbata.*
30 *Appellari non poſſe in cauſa poſſeſſorij eſt exorbitans iuris communis,& canonici, & ab æquitate iuris natu*
31 *In ſpeciale,& exorbitans facilius tollitur,quàm ius com id,quod eſt ſecundum regulas iuris.*
32 *Statutum diſponens circa diſpoſitum à iure ciuili ſempe telligi,& interpretari,ut conueniat iuri,& æquita li potius, quàm rigori iuris ciuilis.*
33 *Ius canonicum in terris eccleſiæ ſeruatur,& non ius ci*
34 *Media uia eligi debet , ubicunque rationes hinc inde militant.*
36 *Statutum generale non tollitur per ſpeciale,nec eco rale per ſpeciale in caſu ſuo reſtringitur,& lim*
39 *In poſſeſſione, & tenuta adepta fundamentum fi quando iudicium ab ea initium habuit, & propter dicem recurritur.*
40 *Appellatione pendente nihil in præiudicium appella poſſeſſionis innouari poteſt.*

E P I T O M E.

Appellari poſſe à ſententia lata ſuper
ſorio etiam quo ad effectum ſuſpēſiuum,&n
ſtante diſpoſitione ſtatuti Bononienſis ſub r
appellatio. in §. præterea decernimus,quod p
tit ſemel tantum à qualibet ſententia ſuper po
rio lata poſse appellari, hic demōſtratur,& ſta
prædictum declaratur.

CONSILIVM CX.

AN à ſententia lata in præſenti cauſa p
rit appellari quoad effectum ſuſ
& ſic quoad impediendam exeq
cum res coràm uiro peritiſſimo
breuiter me expedio. Videtur
ma facie non potuiſſe appellari,quia caut
ſtatutis ciuitatis Bononiæ ſub rub. de appe
quòd in his caſibus dūtaxat licitum ſit app
1 quibus de iure ciuili poteſt appellari.Sed † d
uili à ſenentia lata ſuper poſſeſſorio maxim
dæ non poteſt appellari ſecundum doctore
communiter,ut per Bar.Bal.Salic.& alios in l.
lum tex.C.ſi de momen.poſſ fuer. appella per
in l.1.col.3.C.de bonorum poſſ.ſecundum t
per Angel.Aret.in l.fi.§. penul. in ult.col.ff.de
præterquam in quibuſdam caſibus, de quibus
eos,& habetur per canoniſtas in c.cum ad ſe
reſtitutio. ſpolia.& in §.de poſſeſſione.2.q.6.&
to.in l.2.ff.de appella.recipien.cum ſimil.ergo
2 cundo poſito,† ꝙ appellari poſset,illa appel
men non debet exequutionem ſententiæ im
quia effectum ſuſpenſiuum non operatur, ſed
deuolutiuū, ut uidetur clarè dicere tex.in d.l.
d.§. de poſseſſione & hoc expreſsè dicit Bar. in
in fi.2.col.uerſi.poſsumus etiam dicere:& plu
de quibus infra dicetur, hanc partem corrobo
dentur.¶Quibus nō obſtātibus,cōtrarium eſſe
3 exiſtimo,& præſertim in caſu noſtro,† qm lic
lariter de iure ciuili appellari non poſset,ut

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN